

1. Uvodna razmatranja

Svjetsko tržište je zadnjih par vijekova, izuzetno velikom brzinom, izraslo u globalno tržište. Globalna tržišta kapitala, valutne transakcije, preduzeća čije poslovanje se obavlja u cijelom svijetu, prekogranično finansiranje i inventarisanje, kao i mnogi drugi faktori su u velikoj mjeri doprinijeli stvaranju novog tržišta u kome promjene u jednom dijelu svijeta mogu imati značajan uticaj na tržišna kretanja u drugim dijelovima svijeta.

U periodu od sredine do kraja sedamdesetih godina Komitet za međunarodne računovostvene standarde je počeo da radi na izradi Međunarodnih računovostvenih standarda, a Komitet za međunarodne standarde revizije Međunarodne federacije računovođa počeo je rad na izradi Međunarodnih standarda revizije. Krajem devedesetih godina ovi međunarodni standardni su dostigli takav razvoj da su postali opšteprihvaćeni na globalnom nivou.

Međunarodni komitet za revizijske standarde je 1994. godine dovršio i objavio suštinski dio revizijskih standarda. Međunarodni standardi revizije su već usvojeni ili se koriste kao osnova nacionalnih revizijskih standarda u preko 50 zemalja svijeta.¹

Temu iz oblasti revizije i kontrole poslovanja preduzeća odabrao sam jer ova oblast, kao savremena, ima veliki značaj za unapređenje efiksnosti poslovanja preduzeća. Ona je takođe i aktuelna jer se u njoj stalno vrši harmonizacija propisa u različitim dijelovima svijeta, a njihova primjena i usaglašavanje predstavlja jedan od brojnih preduslova pridruživanja Republike Srpske i Bosne i Hercegovine Evropskoj Uniji.

Od adekvatnog utvrđivanja i tretiranja revizijskog rizika, značajnosti i dokaza zavisi uspješnost revizorskog posla i smanjuje se rizik revizora da izrazi neadekvatno mišljenje u slučaju da finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne greške. Oni su značajni parametri kako u fazi planiranja tako i u završnoj fazi revizije kada revizor treba da pribavi mjerodavne, dovoljne i pouzdane dokaze za izražavanje mišljenja. Obavljanje posla na profesionalnom nivou i sa dužnom pažnjom prilikom definisanja i utvrđivanja revizijskog rizika, značajnosti i dokaza su preduslov za uspješno provođenje revizije i svođenje revizorskog rizika na minimum.

Nakom uvodnih razmatranja, biće objašnjeno zašto značajnost, revizijski rizik i revizijski dokazi predstavljaju temelje uspješne revizije.

1.1. Predmet rada

Predmet diplomskog rada obuhvata značajnost, revizorski rizik i dokaze čije adekvatno definisanje i utvrđivanje predstavlja preduslov uspješne revizije. U daljem tekstu se objašnjava zašto su ovo osnovni uslovi za uspješnu reviziju, tj. kako oni utiču na uspješnost revizije. U reviziji su veoma važni principi objektivnosti i nezavisnosti revizora koji treba da utvrdi da li finansijski izvještaji odražavaju realno i istinito finansijski položaj, uspješnost poslovanja i novčane tokove, za određeni obračunski period.

¹ Rich H., Arnold S., Roder D., Philip W., Principi revizije, Međunarodna perspektiva, Banja Luka 2002, str. xi

1.2. Cilj rada

Zadatak i cilj revizora jeste izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima u obliku revizorskog izvještaja. Cilj ovog diplomskog rada je da pokaže koji su osnovni elementi uspješne revizije i zašto su oni značajni za obavljanje uspješne revizije. Značajnost predstavlja prag ili tačku presjeka, a ne kvantitativnu karakteristiku koju bi informacija mogla imati da bi bila korisna. Revizorski rizik je drugo temeljno načelo koje se nalazi u osnovu revizije. Dvije osnovne vrste revizorskog rizika sa kojima se revizor susreće pri vršenju revizije su revizorski rizik i poslovni rizik. Revizorski dokaz predstavlja osnovni okvir za razumjevanje i koristiće se kao dokaz u reviziji. Revizorski dokazi su informacije koje je revizor prikupio i na osnovu toga daje konačni revizorski izvještaj.

1.3. Osnovne metode izrade rada

Prilikom pisanja ovog rada korišten je analitički metod istraživanja, statistička metoda, induktivna i deduktivna metoda. Korištena mišljenja, konstatacije, zaključci i literatura pripadaju različitom vremenskom periodu i rezultat su istraživanja i rada u ovoj oblasti od strane više autora. Tokom izrade rada, u manjem obimu, korišćeni su i dostupni podaci sa interneta jer je ova tematika dosta zastupljena i predmet je mnogih analiza i istraživanja.

1.4. Struktura rada

Tema je obrađena kroz pet osnovnih poglavlja: Uvodna razmatranja, Uvod u reviziju, Revizijski rizik, Značajnost, Dokazi i Zaključak. U uvodnim razmatranjima se govori o motivima za izbor teme diplomskog rada, predmetu, ciljevima izrade, metodama i strukturi rada. U uvodu u reviziju daju se teoretske osnove revizije polazeći od pojma i vrste revizije do faza i načina provođenja revizije.

U naredna tri poglavlja se detaljno istražuje i predstavljaju osnovni koncepti revizije: revizijski rizik, značajnost i dokazi. U završnom dijelu ovog diplomskog rada nalazi se zaključak u kome se sumiraju rezultati teorijskog istraživanja, te daje osvrt i zaključna razmatranja za cjelokupnu temu rada, kao i sama riječ autora i njegovo mišljenje o samom radu i reviziji kao profesiji.

Od uvoda ovog diplomskog rada preko razrade rada do zaključka detaljno će se objasniti osnovni pojmovi revizije i njeni osnovni elementi.